

Početak travnja započeta je kooperativna proizvodnja, a time i poslovna suradnja između Zagrebačke i Varaždinske mljekare. Prema utvrđenom programu u pogonu Varaždinske mljekare prerađivat će se mlijeko u specijalne sireve npr. rokfor, bel paese i dr. Pogon Varaždinske mljekare raspolaže pogodnim podrumskim prostorijama, rashladnim uređajima što omogućava stvaranje potrebnih uvjeta, koje zahtijeva proizvodnja spomenutih sireva.

Da proizvodnja što bolje uspije dano je to u zadatak drugu Dvoržaku, koji je započeo provoditi u Varaždinskoj mljekari teoretsku i praktičnu obuku radnika. Zasad počelo se proizvodnjom trapista.

Na otkupnom području Varaždinske mljekare kontrolirana je i kvaliteta mlijeka. Na osnovu dobivenih rezultata poduzete su odgovarajuće mjere.

Zlatko Mašek

Tržište i cijene

ZAPADNOEVROPSKO TRŽIŠTE MLJEČNIM PROIZVODIMA U GOD. 1966.

Proizvodnja mlijeka u god. 1965. se ponovno neznatno povećala nakon što je u Zapadnoj Evropi zadnje dvije godine prestala rasti. Ukupna količina proizvedenog mlijeka iznosila je 108,5 milijuna tona, tj. 2,8% više nego god. 1964. Na zemlje EZT otpada 68 milijuna tona. Zemlje EZT su najveće proizvodno područje mlijeka u svijetu. Osobito se ističe povećanje u Francuskoj gdje se proizvodnja mlijeka između god. 1964. i 1965. povećala od 25,2 milijuna na 26,4 milijuna tona ili za 4,8%. Općenito je proizvodnja mlijeka u zemljama EZT veća nego u drugim područjima Zapadne Evrope.

Proizvodnja mlijeka se povećala zbog obnove fonda krava i povoljnih prehrambenih uvjeta. U 14 zapadnoevropskih zemalja s relativno vrlo razvijenim mljekarstvom bilo je god. 1965. cca 31,2 milijuna krava muzara što je za 1,3% više nego god. 1964., ali u odnosu na 1962/63. za 1% manje.

Na povećanje broja krava povoljno su utjecale sve veće otkupne cijene mlijeka. One su se god. 1965. povećale gotovo u svim zapadnoevropskim zemljama. Najveću cijenu mlijeku postigli su proizvođači u Finskoj, Norveškoj, Švicarskoj, Italiji i Švedskoj, a najmanju u Danskoj, Irskoj i Francuskoj.

Prošle godine državne subvencije cijene mlijeku EZT bile su rekordne, tj. 2 i po milijarde franaka, što je 5 franaka na 100 kg mlijeka koji je u prometu.

Još više od proizvodnje mlijeka povećala se u Zapadnoj Evropi proizvodnja maslaca. Ona je u god. 1965. iznosila 1,78 milijuna tona, tj. za 5,5% više nego god. 1964. tako, da je premašen dosadašnji rekord u god. 1962. za nekih 3%. Najveća uvozna zemlja maslaca Velika Britanija povećala je proizvodnju za 53%.

Međutim, potrošnja maslaca u Zapadnoj Evropi se samo neznatno povećala. Prema prethodnoj ocjeni povećao se promet maslacem za 0,5%, a potrošnja po stanovniku se ponovno neznatno smanjila na 6,1 kg. Nezadovoljavajući razvoj tržišta maslacem tek djelomično je uzrokovan cijenama koje su u najviše

zemalja Zapadne Evrope bile više nego god. 1964. Ovakvo kretanje cijena koje uzrokuju smanjenje potrošnje maslaca uvelike je zavisilo o propisima tržnog reda mlijeka EZT.

Proizvodnja sira u Zapadnoj Evropi (uključivo ovčji i kozji sirevi) povećala se god. 1965. u odnosu na 1964. na 2,04 milijuna tona odnosno za 3,5%. Od toga otpada 1,35 milijuna tona (1964. 1,3 milijuna tona) na EZT. Iako je taj porast slabiji nego li kod maslaca, ipak proizvodnja sira — uzevši apsolutno — ponovno je nadmašila proizvodnju maslaca. Jedino je Danska smanjila proizvodnju sireva. U Francuskoj, Holandiji, Italiji, Švicarskoj, Švedskoj i Saveznoj Republici Njemačkoj povećala se proizvodnja za 3,5%, a još više u Belgiji, Irskoj, Finskoj, Norveškoj i Austriji.

Na tržištu EZT tokom god. 1965. smanjile su se cijene ementalcu ispod nivoa 1964. Ipak godišnja prosječna cijena je samo u Francuskoj bila manja nego god. 1964. Naprotiv većini mekih sireva cijene su se povisile. Kod polutvrdih sireva bile su različite; dok su u Holandiji i Italiji bile znatno veće, u Belgiji i Francuskoj su se smanjile u odnosu na 1964. U Zapadnoj Njemačkoj povisila se cijena samo tilzitskom siru.

Nakon što je stupio na snagu tržni red za mlijeko EZT holandski izvoz polutvrdih sireva u zemlji zajednice šestorice se vrlo povoljno razvio. To vrijedi osobito za izvoz u Zapadnu Njemačku. Naprotiv Francuska i Danska gubile su teren na tržištu sireva za rezanje.

Ukupni uvoz sireva u Zapadnu Njemačku sa 125 800 t je bio za 4% ispod nivoa od god. 1964., dok se uvoz u Veliku Britaniju sa 152 600 t nešto povisio. Uvoz se povećao i u Italiju, Belgiju, Švedsku, Holandiju i u Švicarsku. Netto uvoz 6 zemalja EZT, koji je 1964. iznosio 32 400 t, smanjio se 1965. na nekih 14 000 tona.

Ovakav razvoj tržišta sirom nije bio konačno određen tržnim redom za mlijeko EZT, koji je proizvođače EZT uvelike zaštitio od uvoza. Povišenje cijena dovelo je do skretanja unutrašnje proizvodnje. Između 1964 i 1965. povećao se opseg trgovine sirevima (izvoz i uvoz) EZT za 8% na 500 000 tona.

Na osnovu proizvodnje, vanjske trgovine i nastalih promjena, promet tržišta sirom 1965. iznosio je cca 2,06 milijuna t, a to je za 1,5% više u odnosu na 1964. Potrošnja sira po stanovniku iznosila je 1965. nekih 6,3 kg.

Isto tako zadnjih godina povećala se proizvodnja trajnih mlječnih proizvoda, a najviše mlječnog praška iz obranog mlijeka. Sa nekih 860 000 t premašena je proizvodnja za preko 38% u odnosu na 1964. Od god. 1961. zapadnoevropska proizvodnja mlječnog praška iz obranog mlijeka se više nego podvostručila.

Proizvodnja mlječnog praška iz punomasnog mlijeka se povećala 1965. za 5% u odnosu na 1964., dok se proizvodnja kondenziranog mlijeka samo neznatno povećala.

Budući da se i dalje obnavlja fond krava muzara računa se u god. 1966. s povećanjem proizvodnje mlijeka za 2—2,5%. Osobito je očita tendencija povećanja proizvodnje u zemljama EZT gdje se sve više ide za tim, da se zadovolji samoopskrba unutar zajednice šestorice.

(Schw. Milchzeitung No 24/66.)